

Fővárosi ügyek.

A hatósági aszfaltgyár.

— Dolgoznak az aknamunkások. —

Az utépitési ügyosztály vezetője, Fock Ede tanácsnok, pénteken délelőtt tizenegy órára ülésre hívta egybe azt az albizottságot, amelynek feladata véleményt mondani az ügyosztály előterjesztésére, amelyben *hatósági aszfaltgyár* felállítását sürgeti.

Az előterjesztés megállapítja, hogy az aszfaltburkolat elkészítése és fentartása ma nem történik a megfelelő gondossággal, ami a közel jövőben egyik oka lesz a *forgalmi zavarok* leggyakoribb kuforrásainak. Ha végignézzük a főváros aszfaltburkolatait, feltűnik, hogy a *legtöbb utszakasz felülete gyűrődött, hullámos, tele repedésekkel és kisebb-nagyobb felületre kiterjedt romlásokkal*. Ez nemcsak lokális baj, hanem az egész utszakasz további feloszlásának az oka. *Az ilyen helyeken a víz behatol a felszín alá és ha itt később javítanak is, ez eredménytelen, mert a beszivárgó víz nagy felületre terjeszti ki romboló hatását.*

Kétségtelen, hogy kifogástalan aszfaltutakhoz elsőrendű anyag, gondos, lelkiismeretes munka szükséges, aminő pl Berlinben, Drezdában, Münchenben stb van. *Nálunk a vállalkozók — kevés kivétellel — egyáltalán nem tudnak megfelelni kötelességüknek*. Ezért a jelenlegi helyzeten sürgősen változtatni kell, ami csakis *községi aszfaltgyár* sürgős létesítésével érhető el.

Az aszfaltvállalkozókról ma már köztudomásu, hogy miután kartellben vannak, *egymással nem versenyeznek* és így a nyilvános árlejtés illuzórikus; az egyes árlejtéseknél az ajánlattevők egységárai csupán *filléres* különbséget mutatnak és az ügyosztály — a tapasztalatok alapján — már előre tudja mindig, hogy melyik cég van soron, vagyis melyik fogja a legolcsóbb ajánlatot tenni. A *kartellben* levő vállalatoknak egy másik jellemző ténykedése az, hogy az *épitési és fentartási árakat az utóbbi években állandóan emelik*. Így például 1913. és 1914. évre az egységárak így alakultak:

	1913.	1914.
a) 5 cm. comprimé		
15 cm. betonápon	14.75 K	15.45 K
b) 3 cm. coulé		
10 cm. betonápon	8.90 K	9.20 K
c) 2 cm. coulé		
10 cm. betonápon	6.90 K	7.20 K.

Még súlyosabb terhet jelentenek a dijas fentartások *folytonos áremelései* és mindezek dacára *az aszfalt rossz*. Jóllehet a vállalkozók tekintélyes jövedelemre tesznek szert, a fővárost gyakran éri az a baj, hogy az *ujjonnan lefektetett aszfaltburkolat tulnyomó részét már egy-két éven belül ismételtén újra kell készíteni*. Ezzel szemben is csak a községi aszfaltgyár felállítása lehet az egyedüli hatásos védelmi fegyver. A főváros, mint a közönség anyagi érdekeinek képviselője és forgalmi igényeinek kielégítője, nem nézheti tétlenül azt, hogy a *nagy bankok által erősen támogatott vállalatok munkái nem megbízhatók és nem kielégítők*. Minden bizottsági tagnak, aki komolyan gondolkodik, kötelessége *ilyen körülmények között az, hogy a házi kezelés mellett foglaljon állást*, mert ilyképen az állandó mizériákat radikálisan és véglegesen orvosolhatja.

Az a tény, hogy a vállalkozók *rossz burkolatot* adnak, állandóan tapasztalható a fentartások és javítások körül; az anyag megválasztásánál a rendszeres mulasztás, a munka végrehajtásánál a felületesség, a betonozásnál a szakértelem hiánya lépten-nyomon észlelhető. Mindezt házi kezelés esetén elkerülheti a főváros.

De más irányu mizériák is vannak. A burkolat hat évi ingyenes jótállás alatt áll és a vállalkozók a hiányokat csak *a legvégső esetben*, többszöri sürgetés után pótolják és így *egyes utak egész éven át többé-kevésbé rossz karban vannak*.

A villamos sinek mellett elterülő utrészkek fentartása szégyenletes. A vállalatok ezt a fon-